

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 16 mei 2023

Programma - Regie op Vitaal Platteland

**19 2023_B&W_00388 Informatienota Ontwerp-Provinciaal Programma
Landelijk Gebied - informeren**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer J.H. Bats, Burgemeester en voorzitter; de heer M. Smit, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer B. Harmsma, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; de heer M.W. de Graaf, Gemeentesecretaris

Samenvatting

De provincie Overijssel werkt aan een Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). In dit PPLG geeft de provincie aan hoe ze de doelen voor natuurherstel, robuust watersysteem en minder emissies van broeikasgassen wil bereiken. De provincie werkt daarbij samen met gebiedspartners, waaronder de gemeente Steenwijkerland. Ons belang in deze samenwerking is een evenwichtige aanpak: het gaat ons niet alleen om de groenblauwe doelen, maar zeker ook om het agrarisch toekomstperspectief en de vitaliteit en leefbaarheid van het platteland. Daarvoor willen we lokaal de regie op hoe de opgaven in Steenwijkerland worden gerealiseerd. Via het programma Regie op Vitaal Platteland werken we daar inmiddels aan.

In deze informatiebrief informeert het college de gemeenteraad over een tussenproduct, het ontwerp-PPLG. Dit ontwerp-PPLG moet op 1 juli 2023 worden aangeleverd bij het Rijk. De provincie geeft op 26 mei a.s. een toelichting op het ontwerp-PPLG aan de gemeenteraden van de vijf gemeenten in Noordwest-Overijssel. Na 1 juli werkt de provincie samen met rijk en gebiedspartners het ontwerp-PPLG verder uit. We willen daar de uitkomsten van een ruimtelijke verkenning bij betrekken en uw mening horen. We komen daar in het derde kwartaal 2023 bij u op terug.

Informatienota

Inleiding

Het landelijk gebied gaat flink veranderen. Met brede welvaart voor ogen, zoeken we (op)nieuw perspectief voor de agrarische sector, gaan we de kwaliteit van onze natuur verbeteren, het watersysteem robuuster en gezonder maken, en er voor zorgen dat het landelijk gebied klimaatneutraal wordt. Het Rijk heeft kerndoelen benoemd voor de groen-blauwe opgaven. Provincies werken deze kerndoelen uit in de zogenaamde Provinciale Programma's Landelijk Gebied (PPLG). Ons belang daarbij is een evenwichtige aanpak en lokale regie, voor een vitaal en leefbaar platteland.

Ook de provincie Overijssel hanteert het uitgangspunt van een evenwichtige aanpak: de 3x3 aanpak. Het gaat de provincie Overijssel niet alleen om de groenblauwe doelen (1); net zo belangrijk is het

toekomstperspectief voor de agrarische sector (2) en de sociaaleconomische kwaliteit van het platteland (3). We zijn als gebiedspartner betrokken bij het opstellen van het PPLG. In de bestuurlijke Regiegroep hebben we steeds het belang van een vitaal en leefbaar platteland ingebracht.

We hebben u in de werkvergadering van 30 januari dit jaar geïnformeerd over de eerste versie van het ontwerp-PPLG, de zogenaamde houtskoolschets. In een informatienota (zie ingekomen stuk 17.0, raadsvergadering 24-01-2023) hebben we aangegeven hoe we de bestuurlijke samenwerking zien: we willen als gebiedspartners samen optrekken. In dezelfde informatienota hebben we aangegeven dat we ondertussen niet stil zitten. In ons Programma Regie op Vitaal Platteland zetten we in op lokale regie. We willen lokaal bepalen hoe de rijksopgaven in Steenwijkerland worden gerealiseerd.

Alle provincies moeten vóór 1 juli hun ontwerp-PPLG aan het Rijk aanleveren. De bestuurlijke besprekingen van dit ontwerp-PPLG zijn op 12 mei afgerond. Naar verwachting geven Gedeputeerde Staten van Overijssel op 24 mei aanstaande het PPLG vrij voor politieke bespreking in Provinciale Staten.

De vijf gemeenten in Noordwest Overijssel vinden het belangrijk dat hun gemeenteraden worden geïnformeerd over deze besprekingsversie van het PPLG. Op 26 mei aanstaande is er een gezamenlijke hybride informatiebijeenkomst in het stadhuis van Kampen, waarin de provincie de gemeenteraden een toelichting geeft. In de voorliggende informatienota geven we u daarbij gemeentelijke context. We zullen u de besprekingsversie van het ontwerp-PPLG z.s.m. na het GS-besluit toesturen.

Kernboodschap

Wat betekent dit ontwerp-PPLG voor het platteland van Steenwijkerland?

In onze gemeente zet de provincie Overijssel in op extensivering van de landbouw, richting een natuurinclusieve landbouw. De strategie daarbij is dat boeren in gebiedsprocessen met gebiedsdoelen aan de slag gaan, en gezamenlijk een gebiedspecifiek pakket aan maatregelen bepalen. Het koploperproject Baarlingerpolder ziet de provincie als voorbeeld. Rijk, provincie, waterschap en gemeente zullen realisatie van deze maatregelen mogelijk moeten maken, en daarmee recht moeten doen aan het agrarisch toekomstperspectief en aan de sociaaleconomische kwaliteit van dit gebied. In de informatiebijeenkomst op 26 mei a.s. wordt de betekenis van dit ontwerp-PPLG door de provincie nader toegelicht.

Wat was onze bestuurlijke inbreng op dit ontwerp-PPLG?

Het gaat ons in Steenwijkerland om een vitaal platteland; met een nieuwe balans in ecologie, economie en leefbaarheid. Dat is een grote uitdaging. Gelet op de gestapelde opgaven in Steenwijkerland (stikstof, natuur en veenweide) gaat er veel veranderen. Om de vitaliteit en leefbaarheid te behouden is een concreet en wenkend perspectief nodig voor inwoners en ondernemers. We hebben aan de gebiedstafel uitgesproken dat de provincie de harde doelen van het Rijk technisch heeft uitgewerkt, maar dat dit perspectief nog ontbreekt. Er is heel veel onzekerheid en onduidelijkheid, en het vertrouwen moet groeien dat de doelen in een nieuwe balans kunnen worden gerealiseerd.

Hoe gaan we verder richting het definitieve PPLG?

Met ons programma Regie op Vitaal Platteland willen we regie voeren op HOE de rijksopgaven in ons landelijk gebied worden gerealiseerd. Het ontwerp-PPLG geeft daarvoor al wel de richting, maar veel zaken zijn nog onduidelijk, onzeker en niet uitgewerkt. Op basis van de koers van Provinciale Staten kunnen we na 1 juli verder bouwen aan deze regie. Daarbij willen we de groen-blauwe kerndoelen van het Rijk verbinden aan onze lokale opgaven en ambities. Hoe kunnen we de transitie inzetten voor woningbouw, opwek nieuwe energie, toerisme en recreatie, Nationaal Park Weerribben-Wieden, voorzieningen in de kernen, etc.? Actielijnen zijn het opstellen van deze lokale agenda op basis van een ruimtelijke verkenning, het organiseren van een gebiedsfonds voor innovatie en pilots, en communicatie. Hiermee leveren we input aan de gebiedstafels en maken we concreet hoe de grote

opgaven in Steenwijkerland kunnen worden gerealiseerd met behoud van de vitaliteit van het platteland.

Consequenties voor de gemeente

We willen lokale regie op HOE de rijksopgaven in ons landelijk gebied worden gerealiseerd, om het platteland van Steenwijkerland vitaal en leefbaar te houden. Dat is onze inzet aan de ambtelijke en bestuurlijke gebiedstafel van het PPLG. We leveren deze input vanuit een aantal sporen in ons Programma Regie op Vitaal Platteland (zie bijlage). Concrete activiteiten zijn:

- *Lokale agenda en Ruimtelijke verkenning*

We zijn in januari een ruimtelijke verkenning gestart naar de impact van de rijksopgaven (natuur, water, klimaat) in ons landelijk gebied. Wat is het effect van mogelijke maatregelen op bijvoorbeeld woningbouw, het landschap, recreatie & toerisme, en leefbaarheid? Dit ontwerpde onderzoek heeft 'meegelopen' met het opstellen van het ontwerp-PPLG. Dit heeft aan beide kanten verrijkend gewerkt. Nu het ontwerp-PPLG er ligt willen we dit ontwerpde onderzoek afronden en de analyse, conclusies en aanbevelingen van het onderzoek met u bespreken. Graag bespreken we dit in een werkvergadering na de zomer. Doel is om op basis van deze ruimtelijke verkenning een lokale agenda van opgaven en ambities op te stellen, waarmee we ons belang concreet in kunnen brengen aan gebiedstafels en gebiedsprocessen. Daarmee maken we onze ambities m.b.t. brede welvaart, vitaliteit en leefbaarheid concreet en kunnen we lokaal regie voeren op het HOE van de rijksopgaven.

- *Koplopers en gebiedsfonds*

In onze gemeente kennen we ondernemende boeren die koploper willen zijn. De koploperprojecten Baarlingerpolder en Boeren Blokzijl zijn daar een voorbeeld van. We ondersteunen deze gebiedsprocessen nu met bijvoorbeeld ambtelijke deelname aan hun werkgroep, of proactief overleg over planologische consequenties. Maar er is meer nodig. Sleutels tot succes zijn maatwerk, flexibiliteit en snelheid in met name financiering. We roepen het Rijk op om hierop te acteren. Een gebiedsfonds zien we als adequate oplossing hiervoor. We pleiten bij het Rijk en bij de regio Noordwest-Overijssel om dit gebiedsfonds, bijvoorbeeld als pilot. Daarbij profileren we ons als Proeftuin Weerribben-Wieden.

Communicatie

De provincie heeft een communicatieplan opgesteld en wil in het komende jaar steviger inzetten op communicatie. Als gebiedspartner denken en werken we daaraan mee. Daarnaast zetten we zelf ook in op communicatie. We staan open voor innovaties en pilots en ondersteunen ondernemers die proactief willen zijn.

Vervolg

Op 26 mei a.s. is er een gezamenlijke informatiebijeenkomst voor de gemeenteraden van Noordwest-Overijssel (stadhuis Kampen, hybride) met een toelichting van de provincie. Deze bijeenkomst staat in de raadsagenda. De bespreekversie van het ontwerp-PPLG is op 24 mei a.s. beschikbaar en zal u z.s.m. worden toegezonden.

Na de zomervakantie organiseren we een werkvergadering over de ruimtelijke verkenning.

Voor 2023 is dit het overzicht van uw betrokkenheid bij het opstellen van het PPLG:

kwartaal		onderwerp
Q1- 2023	Werkvergadering	Houtskoolschets PPLG
Q2- 2023	Informatiebrief en informatiebijeenkomst	Ontwerp-PPLG

Q3-2023	Werkvergadering	Ruimtelijke Verkenning en Lokale Agenda
Q4-2023	pm	Provinciale besluitvorming PPLG

Besluit

In te stemmen met de informatienota Ontwerp-Provinciaal Programma Landelijk Gebied.

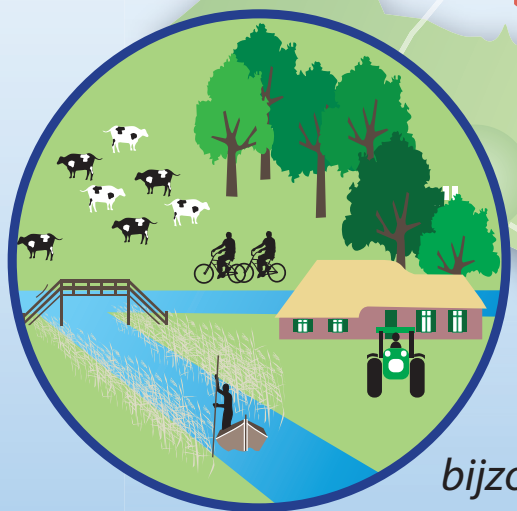
Bijlagen

1. bijlage bij informatienota ontwerp-PPLG- overzicht van programma Regie op Vitaal Platteland.pdf

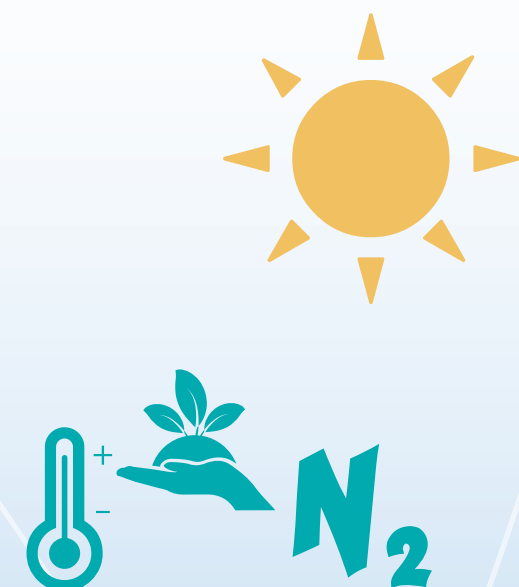
PROGRAMMA REGIE OP VITAAL PLATTELAND

WIE ZIJN WIJ?

Team van ervaren medewerkers met oog voor de samenleving, een bestuurlijk oor en een blik op de toekomst. Wij zijn een kleine groep collega's maar we hebben een grote missie. Hierin betrekken we ook integraal de collega's van andere teams uit de organisatie.

Lokaal hebben we specifieke gebiedskennis

Nieuwe Balans tussen economie, ecologie en leefbaarheid in het landelijk gebied met de eigenheid van Steenwijkerland

Subsidie voor bijzondere pilots/projecten

ONZE MISSIE
We willen de transitie in het landelijk gebied in Steenwijkerland in goede banen leiden.

ONZE AANPAK
Gebiedsgerichte benadering van meerdere gestapelde opgaven in het landelijk gebied: integrale aanpak.

Halen en brengen: werken aan WIN WIN voor alle gebiedspartners

WAAR GAAT HET OM?

De landelijke opgaven rondom klimaat, stikstof, natuur en water hebben grote impact op ons gebied. Het is de ambitie van de gemeente om deze opgaven in samenhang met leefbaarheid en een toekomstperspectief (agrarische) ondernemers te realiseren. Lokaal hebben we specifieke gebiedskennis, kennen we onze inwoners, werken we samen met gebiedspartners en kunnen we inspelen op initiatieven. De verbinding van de gestapelde opgaven aan de eigenheid van Steenwijkerland vormt de kern van het programma.

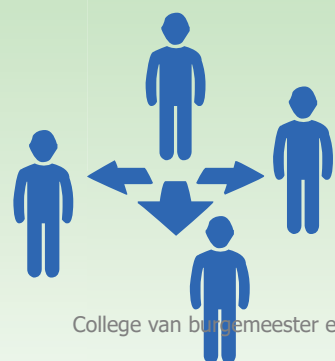
ONZE DOELSTELLINGEN

Steenwijkerland bepaalt met lokale regie hoe de opgaven met betrekking tot natuur en klimaat in samenhang met leefbaarheid en toekomstperspectief voor de (agrarische) sector worden gerealiseerd. Dit houdt in:

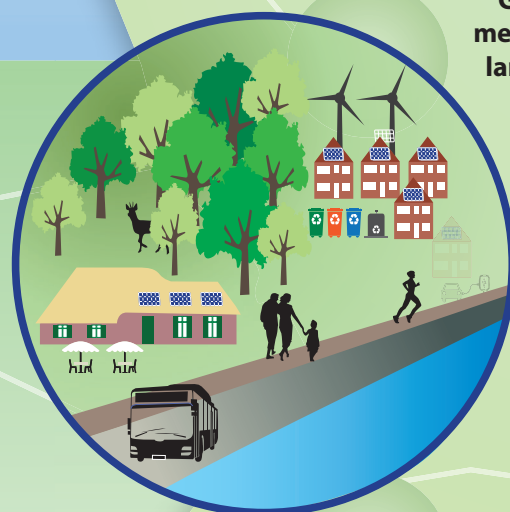
- Ruimte en perspectief bieden aan onze (agrarische) ondernemers
- Realiseren van gemeentelijke agenda m.b.t. brede welvaart en leefbaarheid in landelijk
- In staat zijn om regierol als gemeente te kunnen voeren

BATEN

- Meer coördinatievermogen van de gemeente bij ontwikkelingen in het landelijk gebied.
- Meer zichtbare inbreng van lokale partners
- Meer succesvolle gebiedsprocessen
- Effectieve inbreng van de lokale agenda in het PPLG, de POVI en de ruimtelijke puzzel
- Meer regionale regie i.s.m. gebiedspartners

College van burgemeester en wethouders - 16 mei 2023 - 2023_B&W_00388

Naar een agenda voor deelgebieden

Ontwikkelingen met een regionale impact

Innovatiespoor: Projecten, gebiedsprocessen en pilots i.s.m. gebiedspartners.
Samenwerkingsspoor: Ruimtelijke verkenning, Provinciaal Programma Landelijk Gebied, Provinciale Omgevingsvisie, Regievermogen ontwikkelen
Gebiedsontwikkeling Ossenzijl

HOE WERKEN WE EXTERN SAMEN?

Rol gemeente verschilt per coalitie met gebiedspartners:

- Directief (bijvoorbeeld in eigen projecten)
- Collectief in gebiedsontwikkelingen met partners
- Faciliterend in gebiedsprocessen, geïnitieerd door initiatiefnemers

GBIEDSPARTNERS: Stichting weerribben wieden | LTO | Staatsbosbeheer | Provincie | Natuurmonumenten | Buurgemeenten | Waterschap | Plaatselijk Belang | Ondernemers

Steenwijkerland

